

Muzeum skla a bižuterie
v Jablonci nad Nisou

SPOLEČNĚ UTAVENO

Znalosti, řemeslné techniky a dovednosti ruční výroby skla

zapsány 6. 12. 2023 na Reprezentativní seznam nemateriálního kulturního dědictví lidstva UNESCO

**Připíjím sklenicí s červeným
vínem,
na vstup do Unesca,
tím křišťálovým činem.
Lustr s ověsky,
cinká tmou,
na cestu Evropou zářivou.**

D. Vávra

Znalosti, řemeslné techniky a dovednosti ruční výroby skla

společná nominace České republiky, Finska, Francie, Maďarska, Německa a Španělska

Smyslem nominace je snaha zúčastněných zemí:

- uchovat znalost ruční výroby skla
- navrhnout aktivity, které podpoří zachování řemesla a jeho předávání dalším generacím
- ocenit výjimečné dovednosti a um sklářů
- představit ruční výrobu skla ve světovém kontextu jako živé řemeslo a důležitou součást kulturního dědictví dotčených zemí.

Obsah zápisu:

- příprava substance pro výrobu skla,
- horké techniky – foukání a tažení, kahanová práce,
- studené techniky – dekorování skla (rytí, broušení, malování, výroba bižuterie aj.).

Záchovná opatření jako kmenová součást nominace

Zásadní pro úspěch nominace jsou kvalitně popsaná stávající a realisticky vytyčená nová záchovná opatření, včetně identifikace garantů.

- 1) zachování širokého spektra sklářských řemesel*
- 2) popularizace ruční výroby směrem k veřejnosti*
- 3) prohloubení znalostí o tradici a současnosti sklářských řemesel*

V případě České republiky **celkem 21 záchovných opatření**.

Další aktivity podporující mezinárodní spolupráci pro zachování ruční výroby skla v předkládajících zemích, společné mezinárodní aktivity předkladatelských zemí, například vytvoření společné informační platformy, setkávání nositelů nebo odborné či popularizační projekty a eventy.

Záchovná opatření: Ad 1) Zachování širokého spektra sklářských řemesel

Existující záchovná opatření

- ***zachování unikátní šíře sklářských oborů středních (a vyšších) odborných škol***
Garant: MŠMT, zřizovatelé – kraje, kde takovéto školy působí (Liberecký, Zlínský, Vysočina, Karlovarský)
- ***pořádání speciálních řemeslných sklářských kurzů***
Garant: MSBJ, další sbírkotvorné instituce, jednotlivé firmy (které již realizují)
- ***Mistrovství světa v broušení skla***
Garant: Bohemia Machine (pořádá od roku 2015 ve Světlé nad Sázavou)
- ***předávání výrobního know-how v rámci dílen***
Garant: výrobní firmy

Záchovná opatření: Ad 1) Zachování širokého spektra sklářských řemesel

Nová záchovná opatření

- ***soutěž pro řemeslníky***

celorepubliková soutěž pro řemeslníky-profesionály v oboru, s popularizačním přesahem směrem k široké veřejnosti. Určena bude pro profesionály, nikoliv studenty.

Garant: MSBJ (předpoklad od r. 2027)

- ***celoživotní vzdělávání řemeslníků v oblasti obchodních a marketingových dovedností***

vzdělávací kurzy pro menší firmy a řemeslníky zaměřené na tvorbu kalkulace, cenotvorbu, kulturu prodeje, a tím posílení konkurenceschopnosti

Garant: Asociace sklářského a keramického průmyslu ČR

Záchovná opatření: Ad 2) Popularizace ruční výroby směrem k veřejnosti

Existující záchovná opatření

- **Mistrovství světa v broušení skla** (viz výše)
- **pořádání speciálních řemeslných sklářských kurzů** (viz výše)
- **profesionální výstavní prezentace sklářského řemesla**
Garanti: MSBJ a další specializovaná muzea
- **předvádění řemeslné sklářské výroby** návštěvníkům, včetně návštěv provozů
Garanti: MSBJ a další specializovaná muzea, odborné školy a výrobní firmy
- **medializace ruční výroby skla**
Garanti: MMR, CzechTourism, specializovaná muzea, Česká sklářská společnost
- **vydávání popularizačních tištěných materiálů** a publikací s tematikou ruční výroby skla a bižuterie
Garanti: MMR, CzechTourism, specializovaná muzea, Česká sklářská společnost
- **systemová podpora ručních výrobců ze strany státu** při prezentacích v ČR i zahraničí
Garanti: MPO, MZV, MMR

Záchovná opatření: Ad 2) Popularizace ruční výroby směrem k veřejnosti

Nová záchovná opatření

- ***podpora cestovního ruchu***
Garanti: MMR, CzechTourism, kraje a destinační společnosti
- ***mediabanka osobností a technik***
Garant: MSBJ (průběžně vytvářena)
- ***soutěž pro sklářské řemeslníky*** (viz výše)

Záchovná opatření: Ad 3) Prohloubení znalostí o tradici a současnosti sklářských řemesel

Existující záchovná opatření

- ***odborné tištěné materiály***
Garanti: kraje, specializovaná muzea a Česká sklářská společnost
- ***profesionální výstavy (s možností propojení s výzkumnou činností oborových muzeí)***
Garanti: MSBJ a další specializované sbírkové instituce
- ***výměnné stáže kurátorů muzeí***
Garanti: specializovaná muzea
- ***profesionální výstavní prezentace sklářského řemesla (viz výše)***

Nová záchovná opatření

- ***mezinárodní konference*** (min. 1x za 5 let)

Garanti: Česká sklářská společnost ve spolupráci s Asociací českého sklářského a keramického průmyslu

Monitoring

Monitorovací zprávy

- Národní ústav lidové kultury Strážnice – 1x ročně
- UNESCO – 1x za 6 let
- Národní rada pro TLK – 1 x za 7 let

Předkladatel: MSBJ

Zdroje pro zpracování zpráv

- Informace od nositelů – nutné!
pozvánky na výstavy, workshopy, dny otevřených dveří, tiskové zprávy, prezentace, ...
- Databáze Czech Glass Competence
prosíme o kontrolu a aktualizaci informací v databázi, zasílání informací o změnách apod.
- Vlastní monitoring

Bez Vás to nepůjde!

*Prosíme, informujte nás
průběžně o svých aktivitách!!!!*

Kontaktní osoba:

PhDr. Petr Nový, Ph.D.

E: petr.novy@msb-jablonec.cz

Aktivity MSBJ

- říjen 2023 – 1. setkání zástupců nominujících zemí a byla vytvořena pracovní skupina (PhDr. Petr Nový, Ph.D.)
- 26.–30. ledna – prezentace českého skla na veletrhu Ambiente ve Frankfurtu (Trienále JABLONEC 2023)
- 22. května – září – prezentace českého skla ve Španělsku (Real Fabrica de Cristales de La Granja), včetně účasti zástupců vystavujících firem a workshopu na zahájení (grant z NPO/ Mobilita)
- 14. června - říjen – výstava bižuterie na Bratislavském hradě
- 2.–7. září - setkání pracovní skupiny a zástupců sklářské komunity ze všech zemí zapojených do zápisu / vytvoření společné putovní výstavy, exkurze, workshopy (grant z NPO/ Mobilita)
- vytvoření putovní výstavy – viz výše

Informace pro nositele

www.msb-jablonec.cz/rucni-vyroba-skla-nominace-unesco

Ruční výroba skla. Nominace UNESCO

www.czechglasscompetence.cz

Vše o českém sklu a bižuterii

Děkuji za pozornost.

Milada Valečková

milada.valeckova@msb-jablonec.cz

Ministerstvo kultury, 6. února 2024